

2024/2602

8.10.2024

**UMOWA MIĘDZY KRÓLESTWEM NORWEGII A UNIĄ EUROPEJSKĄ W SPRAWIE
NORWESKIEGO MECHANIZMU FINANSOWEGO NA OKRES OD MAJA 2021 R. DO KWIEŚNIA
2028 R.**

Artykuł 1

1. Cele

Królestwo Norwegii zobowiązuje się działać na rzecz zmniejszania różnic gospodarczych i społecznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym i wzmocnienia swoich stosunków z państwami będącymi beneficjentami, za pośrednictwem oddzielnego Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach priorytetów tematycznych wymienionych w art. 3⁽¹⁾.

2. Wspólne wartości i zasady

Norweski Mechanizm Finansowy (2021–2028) opiera się na wspólnych wartościach i zasadach, takich jak zasada poszanowania godności ludzkiej oraz zasady wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.

Wszystkie programy i działania finansowane w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego wdrażane są z poszanowaniem tych wartości i zasad; a w ramach żadnego z tych programów i działań nie wspiera się działalności realizowanej bez poszanowania tych wartości i zasad. Wdrażanie programów i działań jest zgodne z podstawowymi prawami i obowiązkami przewidzianymi w odpowiednich instrumentach i normach.

Artykuł 2

Środki na zobowiązania

Kwota wkładu finansowego przewidzianego w art. 1 wynosi 1 380 000 000 EUR. Zostanie także udostępniony dodatkowy wkład finansowy w wysokości 83 000 000 EUR na projekty związane z wyzwaniem, jakie pojawiły się w wyniku inwazji na Ukrainę. Wkłady te udostępnia się na zobowiązania w rocznych transzach w wysokości 209 000 000 EUR w okresie od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2028 r. łącznie.

Całkowita kwota obejmuje przydziały dla poszczególnych państw określone w art. 6 oraz środki określone w art. 7.

Artykuł 3

1. Priorytety tematyczne

Przydziały dla poszczególnych państw udostępnia się w celu wspierania realizacji następujących ogólnych priorytetów tematycznych:

- a) zielona transformacja Europy;
- b) demokracja, praworządność i prawa człowieka;
- c) włączenie społeczne i odporność.

Obszary objęte programem, wchodzące w zakres tych priorytetów tematycznych, określono w załączniku do niniejszej Umowy. Elementy składowe tych obszarów objętych programem będą określone po konsultacji z państwami będącymi beneficjentami.

2. Potrzeby państw będących beneficjentami

Obszary objęte programem wybiera się, kierunkuje i dostosowuje w taki sposób, aby odpowiadały one na różne potrzeby w poszczególnych państwach będących beneficjentami, z uwzględnieniem ich wielkości i wysokości wkładu. Procedurę, którą należy w tym celu stosować, określono w art. 9 ust. 5.

Artykuł 4

1. Protokoły ustaleń

Mając na celu odpowiednie skupienie oraz zapewnienie skutecznego wdrożenia, zgodnie z ogólnymi celami, o których mowa w art. 1, oraz biorąc pod uwagę politykę UE, zalecenia dla poszczególnych krajów oraz umowy o partnerstwie zawarte między państwami członkowskimi a Komisją Europejską, Królestwo Norwegii podpisuje z każdym państwem będącym beneficjentem protokół ustaleń, zgodnie z art. 9 ust. 5.

⁽¹⁾ O ile nie określono inaczej, odniesienia do artykułów zawarte w niniejszej Umowie należy rozumieć jako odniesienia do artykułów niniejszej Umowy.

2. Konsultacje z Komisją Europejską

Konsultacje z Komisją Europejską odbywają się na poziomie strategicznym i mają miejsce podczas negocjacji protokołów ustaleń, a ich celem jest promowanie komplementarności i synergii z polityką spójności UE.

Artykuł 5

1. Współfinansowanie

W odniesieniu do tych programów realizowanych w ramach przydziałów dla poszczególnych państw, w przypadku których państwa będące beneficjentami odpowiadają za wdrożenie, wkład Królestwa Norwegii nie przekracza 85 % kosztów programu, chyba że Królestwo Norwegii zdecyduje inaczej.

2. Pomoc państwa

Należy przestrzegać obowiązujących przepisów w zakresie pomocy państwa.

3. Odpowiedzialność

Odpowiedzialność Królestwa Norwegii za projekty ogranicza się do zapewniania środków zgodnie z uzgodnionym planem. W związku z tym Królestwo Norwegii nie będzie ponosić odpowiedzialności wobec osób trzecich.

Artykuł 6

Przydziały dla poszczególnych państw

Przydziały dla poszczególnych państw udostępnia się następującym państwom będącym beneficjentami: Chorwacji, Cypru, Czechom, Bułgarii, Estonii, Litwie, Łotwie, Malcie, Polsce, Rumunii, Słowacji, Słowenii i Węgrom, zgodnie z następującym podziałem:

Państwo będące beneficjentem	Środki finansowe (EUR)
Bułgaria	127 197 491
Chorwacja	65 092 127
Cypr	8 613 472
Czechy	110 034 588
Estonia	35 081 761
Węgry	124 271 436
Łotwa	53 529 539
Litwa	57 575 226
Malta	5 462 877
Polska	452 283 429
Rumunia	291 616 358
Słowacja	63 904 256
Słowenia	24 437 440

Przedstawione kwoty obejmują przydziały dla poszczególnych krajów, udostępniane każdemu państwu będącemu beneficjentem zgodnie z art. 9 ust. 5, oraz udział każdego z państw będących beneficjentami w funduszu na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, o którym mowa w art. 7.

Artykuł 7

W ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego udostępnia się trzy fundusze. Służą one osiągnięciu celów Norweskiego Mechanizmu Finansowego (2021–2028), określonych w art. 1, oraz realizacji priorytetów tematycznych, o których mowa w art. 3. Podmioty norweskie mogą uczestniczyć w tych funduszach jako partnerzy.

1. Fundusz na rzecz społeczeństwa obywatelskiego

10 % całkowitej kwoty przeznacza się na fundusz na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. Klucz podziału środków między państwa będące beneficjentami określono w art. 6.

5 % środków funduszu udostępnia się na realizację inicjatyw transnarodowych.

2. Fundusz na rzecz budowania zdolności i współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami

2 % całkowitej kwoty przeznacza się na fundusz na rzecz budowania zdolności i współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami, między innymi Radą Europy, OECD i Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA). Fundusz ten będzie służył wsparciu realizacji priorytetów tematycznych w państwach będących beneficjentami.

3. Fundusz na rzecz dialogu społecznego i godnej pracy

1 % całkowitej kwoty przeznacza się na fundusz na rzecz dialogu społecznego i godnej pracy.

Artykuł 8

1. Koordynacja z Mechanizmem Finansowym EOG

Wkład finansowy przewidziany w art. 1 jest ściśle skoordynowany z wkładem państw EOG w ramach Mechanizmu Finansowego EOG. W szczególności Królestwo Norwegii zapewnia zasadniczo jednakowe procedury i warunki wdrażania dla obydwu tych mechanizmów finansowych.

2. Koordynacja z polityką spójności UE

W stosownych przypadkach uwzględnia się odpowiednio wszystkie istotne zmiany w polityce spójności UE.

Artykuł 9

Przy wdrażaniu Norweskiego Mechanizmu Finansowego stosuje się następujące zasady:

1. Współpraca

Cele Norweskiego Mechanizmu Finansowego, o których mowa w art. 1, realizuje się w ramach ścisłej współpracy państw będących beneficjentami i Królestwa Norwegii, z poszanowaniem wartości i zasad oraz zgodnie z prawami i obowiązkami, o których mowa w art. 1 ust. 2.

2. Zasady wdrażania

Na wszystkich etapach wdrażania stosuje się najwyższy stopień przejrzystości, rozliczalności i gospodarności, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad dobrych rządów, partnerstwa i zarządzania na wielu szczeblach, zrównoważonego rozwoju i promowania równości płci oraz niedyskryminacji.

3. Zarządzanie funduszami

Królestwo Norwegii prowadzi trzy fundusze określone w art. 7 oraz jest odpowiedzialne za ich wdrażanie, w tym za zarządzanie nimi i ich kontrolę.

4. Zarządzanie przez Królestwo Norwegii

Za ogólne zarządzanie Norweskim Mechanizmem Finansowym odpowiedzialne jest Królestwo Norwegii lub wyznaczony przez nie podmiot. Dalsze postanowienia dotyczące wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego – w tym środki upraszczające mające na celu zapewnienie wydajności i skuteczności tego wdrażania – zostaną wydane przez Królestwo Norwegii po przeprowadzeniu konsultacji z państwami będącymi beneficjentami, w których to konsultacjach uczestniczyć może Komisja Europejska. Królestwo Norwegii dołoży starań, aby wydać te postanowienia jeszcze przed podpisaniem protokołów ustaleń.

5. Negocjowanie protokołów ustaleń

Królestwo Norwegii podpisuje z każdym państwem będącym beneficjentem protokół ustaleń dotyczący odpowiednich przydziałów dla poszczególnych państw, z wyłączeniem funduszy, o których mowa w art. 7 i w ust. 3 niniejszego artykułu. Protokół ustaleń określa programy, podział środków między obszary objęte programem, struktury zarządzania i kontroli, a także obowiązujące warunki.

6. Wdrażanie

- a) Na podstawie protokołów ustaleń państwa będące beneficjentami składają do Królestwa Norwegii wnioski w sprawie programów szczegółowych; Królestwo Norwegii te wnioski ocenia i zatwierdza, a następnie w odniesieniu do każdego programu zawiera z państwami będącymi beneficjentami umowy o udzielenie dotacji, określające odpowiednie warunki, a także ocenę ryzyka i sposób jego ograniczania.
- b) Za wdrażanie uzgodnionych programów odpowiadają państwa będące beneficjentami, które wprowadzają odpowiedni system zarządzania i kontroli w celu zapewnienia należytego wdrażania i zarządzania.
- c) Królestwo Norwegii może przeprowadzać kontrole zgodnie ze swoimi wymogami wewnętrznymi. Państwa będące beneficjentami zapewniają w tym celu wszelką konieczną pomoc, informacje i dokumentację.
- d) Aby zapewnić przestrzeganie obowiązków, Królestwo Norwegii może, po przeprowadzeniu oceny i wysłuchaniu państwa będącego beneficjentem, podjąć odpowiednie i proporcjonalne środki, w tym dokonać zawieszenia płatności i odzyskania środków.
- e) W stosownych przypadkach podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania i oceniania wkładu finansowego stosuje się zasadę partnerstwa, która umożliwia zapewnienie szerokiego uczestnictwa. Partnerzy mogą reprezentować m.in. poziom lokalny, regionalny i krajowy oraz sektor prywatny i społeczeństwo obywatelskie; mogą być także partnerami społecznymi z państw będących beneficjentami oraz z Królestwa Norwegii.
- f) Każdy projekt objęty programami w państwach będących beneficjentami można wdrażać w formie współpracy m.in. podmiotów mających siedzibę w państwach będących beneficjentami i w Królestwie Norwegii, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

7. Koszty zarządzania

Koszty zarządzania poniesione przez Królestwo Norwegii pokrywa się z ogólnej kwoty, o której mowa w art. 2; są one określone w postanowieniach dotyczących wdrażania, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu. Koszty zarządzania funduszami, o których mowa w art. 7, zostaną pokryte z kwoty przydzielonej na te fundusze.

8. Sprawozdawczość

Królestwo Norwegii składa sprawozdania ze swojego wkładu w realizację celów Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Artykuł 10

1. Niniejsza umowa jest ratyfikowana lub zatwierdzona przez strony zgodnie z ich procedurami wewnętrznymi. Dokumenty ratyfikacyjne lub zatwierdzające zostają złożone w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej.
2. Protokół wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca po złożeniu ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego lub zatwierdzającego.
3. Do czasu zakończenia procedur, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, niniejszą umowę stosuje się tymczasowo od pierwszego dnia pierwszego miesiąca następującego po złożeniu w tym celu ostatniej notyfikacji.

Artykuł 11

Niniejsza umowa, sporządzona w jednym egzemplarzu w języku angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim i norweskim, przy czym każda z tych wersji językowych jest na równi autentyczna, zostaje złożona w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej, który przekaze każdej ze stron niniejszej umowy jej uwierzytelniony odpis.

Съставено в Брюксел на дванадесети септември две хиляди двадесет и четвърта година.

Hecho en Bruselas, el doce de septiembre de dos mil veinticuatro.

V Bruselu dne dvanáctého září dva tisíce dvacet čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den tolvte september to tusind og fireogtyve.

Geschehen zu Brüssel am zwölften September zweitausendvierundzwanzig.

Kahe tuhanda kahekümne neljanda aasta septembrikuu kaheistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δώδεκα Σεπτεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τέσσερα.

Done at Brussels on the twelfth day of September in the year two thousand and twenty four.

Fait à Bruxelles, le douze septembre deux mille vingt-quatre.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an dóú lá déag de Mheán Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a ceathair.

Sastavljeno u Bruxellesu dvanaestog rujna godine dvije tisuće dvadeset četvrte.

Fatto a Bruxelles, addì dodici settembre duemilaventiquattro.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit ceturtdā gada divpadsmitajā septembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt ketvirtą metų rugsėjo dvyliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-huszonnégyedik év szeptember havának tizenkettedik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tnax-il jum ta' Settembru fis-sena elfejn u erbgha u ghoxrin.

Gedaan te Brussel, twaalf september tweeduizend vierentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwunastego września roku dwa tysiące dwudziestego czwartego.

Feito em Bruxelas, em doze de setembro de dois mil e vinte e quatro.

Întocmit la Bruxelles la doisprezece septembrie două mii douăzeci și patru.

V Bruseli dvanásteho septembra dvetisícdvadsaťštyri.

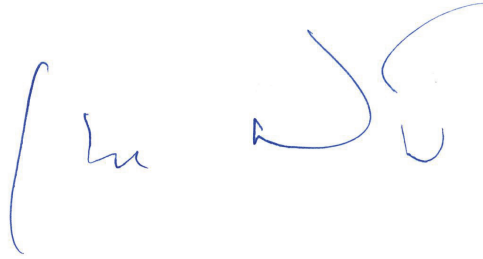
V Bruslju, dvanajstega septembra dva tisoč štiriindvajset.

Tehty Brysselissä kahdententoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

Som skedde i Bryssel den tolfte september år tjugohundratjugofyra.

Utfærdiget i Brussel den tolvte september to tusen og tjuefire.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

For Kongeriket Norge

ZAŁĄCZNIK

Zielona transformacja

Zielone przedsiębiorstwa i innowacje

Badania naukowe i innowacje

Kształcenie, szkolenie i zatrudnienie młodzieży

Kultura

Rozwój lokalny, dobre rządy i włączenie społeczne

Integracja i wzmocnienie pozycji Romów

Zdrowie publiczne

Zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek ich wystąpienia

Wymiar sprawiedliwości, w tym przemoc domowa i przemoc na tle płciowym, dostęp do wymiaru sprawiedliwości, więziennictwo, poważna i zorganizowana przestępczość

Azyl, migracja i integracja

Współpraca instytucjonalna i rozwój zdolności

Państwa będące beneficjentami skorzystają również z projektów finansowanych ze środków:

Funduszu na rzecz społeczeństwa obywatelskiego

Funduszu na rzecz budowania zdolności i współpracy z międzynarodowymi organizacjami i instytucjami partnerskimi

Funduszu na rzecz dialogu społecznego i godnej pracy

Kwestie równości płci i cyfryzacji zostaną uwzględnione we wszystkich odpowiednich obszarach objętych programem.